

LELLE2: **Tanuljunk meg** **tanulni!**

Középiskolások tanulási
képességeinek fejlesztése

O1 –Jó gyakorlatok gyűjteménye a tanulási készségfejlesztésben

A projekt kezdeti szakaszában a LELLE 2 csapata egy kvalitatív kutatást végzett, amelynek a célja az volt, hogy feltárja a középiskolákban alkalmazott jó gyakorlatokat a készségfejlesztésben.

Három, a munka világa szempontjából kritikus készségre koncentráltunk:

- a kritikai gondolkodásra,
- a problémamegoldásra
- és a saját tanulás menedzselésére.

A kutatásba négy országból 61 tanárt vontunk be, rajtuk kívül 9 vállalat és 3 oktatáskutató intézet is részt vett az interjúkon. Az így összegyűjtött jó gyakorlatok közül készségenként 10 darabot válogattunk ki a további munkához.

A fő cél ugyanis az, hogy a három felsorolt készség fejlesztése minél jobban beilleszthető legyen a hétköznapi tantárgyak középfokú tanterveibe.

LELLE

Szerinted mi az, ami a suliban úgy is fejlődhet, hogy észre sem veszed?

Gondokodtál már azon, miért is nehéz néha tanulni? Ki az, aki mindebben támogat?

Ne kritizálj, inkább tanulj meg kritikusan gondolkodni!

Tudod, hogy milyen a problémamegoldó képességed? És hogy ezt fejleszteni is lehet?

O2 – „Hogyan tanítsuk meg, hogyan kell tanulni” – Képzés középiskolai tanárok számára

2019-ben az előzetes felmérések és tanulmányok alapján (O1) kidolgoztunk egy tréning anyagot „Hogyan tanítsuk meg, hogyan kell tanulni” címmel.

Az O2 fázis fő célja az volt, hogy módszertani eszköztárat adjon a „Hogyan tanítsuk meg, hogyan kell tanulni” képzési tananyaghoz, amely segíti a tanárokat abban, hogyan integrálják a három készséget (kritikai gondolkodás, problémamegoldás, saját tanulási út irányítása) a különböző középiskolai tantárgyak óratervébe és az iskolai tananyagba.

Az egyes készségek legjobb 10 fejlesztési módszerét a Pannon Egyetem (UP), az Eszterházy Károly Egyetem Magyar Oktatási Kutatóintézete (EKU) és a szlovák Nemzeti Oktatási Intézet (SPU) szakértői fejlesztették és dolgozták ki.

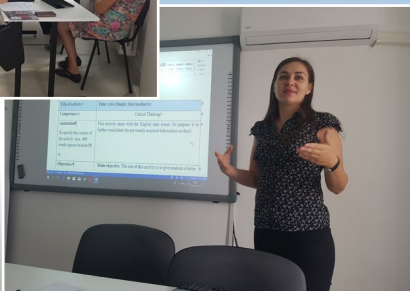

C1 – Rövid képzés tanároknak Pozsonyban

2019 júniusában a „Hogyan tanítsuk meg, hogyan kell tanulni” képzési anyag adta az alapját az 5 napos képzési tréningnek Pozsonyban.

A képzésen résztvevő tanárok interaktív formában ismerkedtek meg a módszerekkel és óratervekkel, valamint a tanítási hét során a tanárok a három tanulási készség alapján elkészítették az óravázlataikat.

A cél az volt, hogy a 2019. őszi tanév előtt felkészüljenek kollégáik „tanítására” és mentorálására, akik hasonló óratervet készítenek, és ezek alapján oktatnak 2019 őszén és 2020 tavaszán. Ezért a stratégiai tervet készítették a kollégáik oktatására is.

O3 –Tanulói felmérés

2019 és 2020 őszén zajlottak a projektben a tanulói felmérések, amelyek a három vizsgált készséget mérték fel a résztvevő iskolák tanulóinál. Online felületen kifejlesztett kérdőívet használtunk, hogy a projektben fejlesztett eszközök hatékonyságát mérni tudjuk. A LELLE 2 Projekt csapata a korábbi LELLE 1-es projektben kifejlesztett kérdőívet adaptálta oly módon, hogy az alkalmazható legyen középiskolás életkorú diákok számára és növeltük a teszt validitását is.

Három alkészség került megállapításra a három vizsgált kompetencia mérhetővé tételére:

Kritikus gondolkodás (KG):

- Feladatok elemzése és megoldása önállóan
- Alapos döntések meghozatala
- Kapcsolatok azonosítása és lehetőségek felismerése

Problémamegoldás (PM):

- Problémák azonosítása és meghatározása
- Lehetséges megoldások azonosítása
- Döntéshozás és cselekvés a megoldás érdekében

Saját tanulási út menedzselése (STÚM):

- Stratégia, képzési terv és időmenedzsment
- Az információ menedzselése
- Saját tanulási folyamat megszervezése és értékelése

Eredmények:

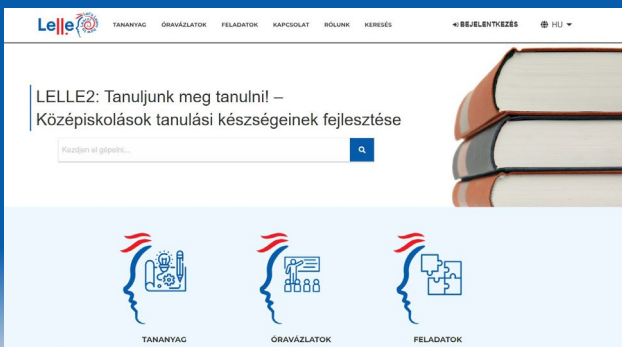
Az első kérdőíves felmérésben 577 diák vett részt, a második fázisban – amely a COVID-19 miatti lezárások okán el lett halasztva – 458 diák töltötte ki sikeresen a tesztet (időközben sokan végeztek a tanulmányaikkal és néhányan elhagyták az iskolát 2020 tavaszán). Összességében elmondható, hogy a két mérés sikeres volt, bár az eredmények nem különböznek nagymértékben egymástól. A második mérésben minden faktor esetében 1-2,5%-os növekedést tapasztaltunk, kivéve egy alkészséget, ahol 0,01%-os volt a csökkenés, de ez bőven a hibahatár alatt van.

O4 –Pedagógiai anyagok a készségek fejlesztéséhez

Ebben az időszakban a középiskolai tanárok négy nyelven írták meg az óravázlataikat a három készség szempontjaira alapozva, amelyek a problémamegoldás, kritikus gondolkodás és saját tanulási út irányítása voltak. Továbbá a tanárok feladatokat és gyakorlatokat készítettek az óratervekhez.

Minden partneriskola több tanár bevonásával és számos tantárgyon keresztül (pl. irodalom, történelem, fizika, nyelvtan) készítette el a tananyagot. A készségek így nem külön óra keretében kerülnek fejlesztésre, hanem a különböző tantárgyakba beintegrálva.

A 2019/2020 tanévben a projektben résztvevő iskolák tanárai személyes kontakt és/vagy offline órákon próbálták ki a kidolgozott óraterveket. Ezt követte a szakmai lektorálás, mielőtt az óratervek feltöltésre kerültek volna a Gateway online platformra.

The screenshot shows the LELLE2 website interface. At the top, there is a navigation menu with the following items: TANANYAG, ÓRAVÁZLATOK, FELADATOK, KAPCSOLAT, RÖLINK, KERESÉS, BEJELENTKEZÉS, and HU. The main content area features the text "LELLE2: Tanuljunk meg tanulni! – Középiskolások tanulási készségeinek fejlesztése" and a search bar with the placeholder text "Kezdjen el gépelni...". Below the search bar, there are three icons representing different content types: TANANYAG (represented by a head profile with a gear and a pencil), ÓRAVÁZLATOK (represented by a head profile with a document and a pencil), and FELADATOK (represented by a head profile with puzzle pieces).

O5 –Európai Tanulási Készségfejlesztési Portál

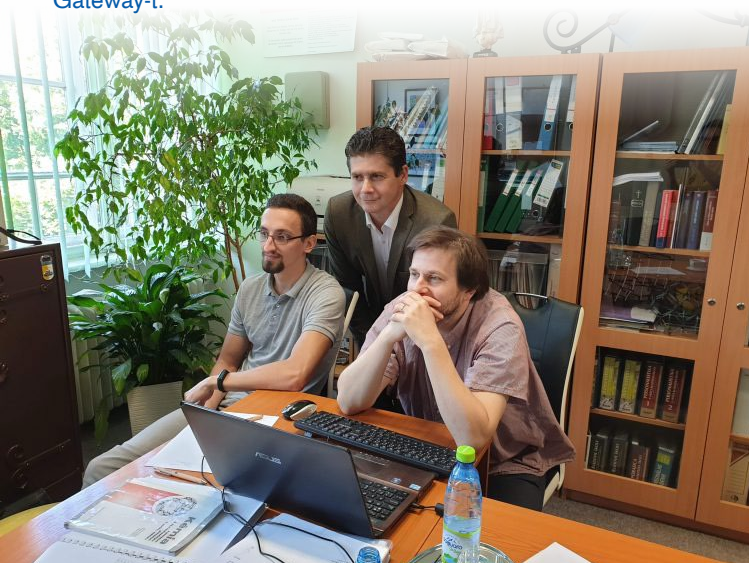
A projekt ötödik szakaszában a projekt tagjai elkezdték kifejleszteni az „Európai Tanulási Készségfejlesztési Portált”.

A Gateway célja egy nyitott oktatási online eszköztár létrehozása a három készségfejlesztési módszer (a problémamegoldás, kritikus gondolkodás és saját tanulási út irányítása) tanulásához.

A partnerek a lektorált óraterveket és a feladatokat folyamatosan öt nyelven töltötték fel a portálra. A felkerülő feladatok validálási folyamaton mennek keresztül, és amennyiben nyelvi-
leg és szakmailag is megfelelnek, publikálásra, vagyis a nagyközönség számára is elérhetővé kerülnek.

A portál fejlesztése során figyelembe vettük, hogy egy olyan érthető és felhasználóbarát felület jöjjön létre, amit a projektben résztvevő és nem résztvevő tanárok is könnyedén alkalmazhatnak. Továbbá azok a diákok, akik a tanulási készségeiket önmaguk szeretnék fejleszteni, szintén tudják használni a Gateway-t.

A COVID-19 világjárvány hatása

2019-
CORON

Az új koronavírus Európába való tavaszi betörése nagymértékben befolyásolta projektünk folyamatait. Először is, a legtöbb európai közoktatási rendszer online oktatásra állt át március közepe körül és máig nem tudott visszatérni a hagyományos keretekhez. Ez a projektünk esetében súlyos következményeket vetített előre és megfontolt döntések meghozatalára kényszerített minket.

A projekt irányító testülete úgy döntött, hogy 2020. április 1. és május 31. között felfüggeszti az O3 és O4 projekttevékenységeket annak érdekében, hogy segítse az iskolákat az átállásban és abban, hogy a tanárok és a diákok a félév hátralévő részében az online oktatásban eredményesen részt tudjanak venni. Ez alatt az idő alatt a projektvezetés konzultált a Nemzeti Hatósággal, megfelelő megoldásokat keresve a vészhelyzetből fakadó problémák megoldására. Halasztást kértünk és kaptunk a projekt végdátumának 2021. augusztus 31-ig való kitolására. Elkészítettünk egy módosított időtervet és minden projekttevékenység esetében figyeljük az aktuális híreket és szabálmódosításokat, amelyeket az egészségügyi és kormányzati szervek kihirdetnek.

A projekt összes belső találkozóját és a nyilvános eseményeket online környezetben tartjuk meg addig, amíg nincs biztonságos módja ezek személyesen való megszervezésének. 2021 januárjában már rendelkezésre áll az oltóanyag, de egyelőre nem elégséges mértékben ahhoz, hogy a projektpartnerek és lehetséges résztvevők számára elérhető legyen, ezért mai tudásunk szerint az online megoldásokat alkalmazzuk.

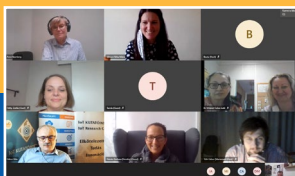

nCoV AVIRUS

A projekt összes belső találkozóját és a nyilvános eseményeket online környezetben tartjuk meg addig, amíg nincs biztonságos módja ezek személyesen való megszervezésének. 2021 januárjában már rendelkezésre áll az oltóanyag, de egyelőre nem elégséges mértékben ahhoz, hogy a projektpartnerek és lehetséges résztvevők számára elérhető legyen, ezért mai tudásunk szerint az online megoldásokat alkalmazzuk.

2020. május 31. után felkértük a partnereinket, hogy osszák meg velünk az addigi tapasztalataikat, illetve megkérdeztük őket, hogyan látják, hogyan tudják folytatni a projekt feladatait. Megállapodtunk a folytatás módjában, mivel akkor úgy gondoltuk, hogy az őszi félév jelenléti oktatással fog megkezdődni, ezért oda csoportosítottuk át a tevékenységek jelentős részét. Sajnálatos módon azonban nem a terveknek megfelelően alakultak a dolgok, ezért az O3 és O4 tevékenységek egy része nem sikerült olyan minőségűre, ahogyan azt a pályázati dokumentációban terveztük. Tekintve, hogy a projektben kidolgozott termékek alapvetően jelenléti oktatásra vannak tervezve, sajnos nem értük el minden célunkat ezen fázisokban. Ennek ellenére a rendkívüli helyzetnek pozitív hatásai is vannak: az online oktatási lehetőségek használata robbanásszerűen elterjedt, és a legtöbb olyan tanár, aki eddig idegenkedett ezek használatától, rá volt kényszerülve, hogy legalább megismerkedjen velük és kipróbálja őket. A partnereinktől olyan visszajelzések érkeztek, hogy a diákok jól fogadták az átállást és együttműködésben a kollégákkal együtt nagyon jól teljesítettek. Ezzel párhuzamosan hangot adtak a sajnálatuknak és hiányérzetüknek is, amiért nem lehetnek együtt az iskolában társaikkal és tanáraikkal.

Reméljük, hogy a záró konferenciánkon, ahol bemutatjuk a projekt eredményeit és fő termékét, már online és offline is fogadhatjuk az érdeklődőket.

<http://lelle2.gtk.uni-pannon.hu>

www.facebook.com/lelleproject

www.linkedin.com/company/lelleproject

Erasmus+

Ez a projekt az Európai Bizottság támogatásával valósult meg.
Ez a kiadvány (közlemény) a szerző nézeteit tükrözi, és az Európai Bizottság
nem tehető felelőssé az abban foglaltak bármilyen felhasználásért.
Projekt száma: 2018-1-HU01-KA201-047839